

[Finansministeren.]

Ifølge loven er hver kommune forpligtet til at opretholde et folkebibliotek med afdelinger for såvel børn som voksne. I kommuner med over 5.000 indbyggere skal der etableres heltidsbibliotek, hvis leder skal være faguddannet bibliotekar. Ved alle skoler i folkeskolen skal det tilstræbes, at der oprettes et skolebibliotek.

Lovens bestemmelser er suppleret med en række yderst detaljerede regler i bekendtgørelser og cirkulærer. Disse regler giver således retningslinier om bogbestandens størrelse og tilvækst, kassation m. m., om åbningstider samt om, at alle planer for nye bibliotekslokaler skal forelægges for bibliotekstilsynet.

Som eksempel på disse meget detaljerede regler kan nævnes, at bogbestanden for voksne i heltidsbiblioteker i kommuner med f. eks. 5.000-10.000 indbyggere bør forøges med 500 titler om året og mindst i alt 24 bind pr. 100 voksne indbyggere, jfr. bekendtgørelse nr. 368 af 24. oktober 1966 om vejledende retningslinier for bogbestand og tilvækst i folkebiblioteker § 4. Om den samlede bogbestand for voksne fastslås det i § 7 i den samme bekendtgørelse, at den f. eks. i en kommune med 10.000 indbyggere bør udgøre 15.000 bind.

De i eksemplerne nævnte regler er kun vejledende, men opfattes nok i mange tilfælde af kommunerne som bindende. Disse regler er som hovedregel overopfyldt af kommunerne.

Et eksempel på bindende normer er reglerne om åbningstider, som for de almindelige folkebibliotekers vedkommende findes i § 28 i bekendtgørelse nr. 169 af 13. maj 1965 om folkebiblioteker. Det fastslås heri, at åbningstiderne skal være faste og skal lægges således, at der også tages hensyn til lånere, der kun kan komme om aftenen. Herudover fastsættes det f. eks., at der i heltidsbiblioteker i kommuner med indtil 10.000 indbyggere skal være åbent mindst 20 timer pr. uge med mindst 5 åbningstidspunkter pr. uge.

I kommuner med over 20.000 indbyggere skal biblioteket holde åbent alle hverdage fra kl. 10 til 20. I tiden 1. maj-31. august kan dog lukkes kl. 19. Lørdage hele året kan lukkes tidligere.

Disse åbningstider er ifølge bekendtgørelsen at betragte som et minimum og må forøges, hvor virkeområdet karakter eller benyttelsen gør det påkrævet. I en lang række tilfælde giver bibliotekstilsynet dog dispensation, da der ikke er mulighed for at fremskaffe det fornødne personale.

3. Forenklinger:

Efter finansministeriets opfattelse kan man gøre forelæggelse for bibliotekstilsynet af alle planer for nye bibliotekslokaler frivillig for kommunerne, således at tilsynet kun virker rådgivende. I forbindelse hermed kan ordningen med igangsættelsestilladelser ligeledes ophæves.

Reglerne om bestand, tilvækst, kassation m.v. i såvel voksenafdelinger som børneafdelinger i både heltids- og deltidsbiblioteker må i lyset af den stedfundne udvikling forekomme overflødig. Tilsvarende gælder påbuddet om åbningstider, som må kunne overlades til det lokale initiativ.

For så vidt angår børnebogsbestanden, er der dog et koordinationsproblem i forhold til undervisningsministeriets vejledning om skolebiblioteker i folkeskolen.

Det beror på kulturministerens afgørelse at ændre disse regler, der ikke er fastsat i loven.

4. Overvejelser vedrørende lovændringer:

Den nuværende bibliotekslov udløber i foråret 1972, og der skal derfor fremsættes nyt lovforslag i folketingsåret 1971-72. Ved forhandlingerne med de kommunale organisationer om et skatteloft for 1972-73 har regeringen givet tilsagn om, at den forestående revision af loven om folkebiblioteker og lovforslag om skolebiblioteker gennemføres således, at der ikke herved påføres kommunerne merudgifter i 1972-73.

Sekretariatet for regeringens byrdefordelingsudvalg i samarbejde med de kommunale organisationer og de interesserede ministerier overvejer mulighederne for en omlægning af refusionerne med henblik på de nye tilskudsprincipper ikrafttræden 1. april 1973. Går man herved over til et generelt tilskud efter objektive kriterier som erstatning for refusionsordningen medfører det,